

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA
MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

**QARSHI DAVLAT UNIVERSITETI
XORIJIY TILLAR FAKULTETI**

«5220100»– ta'lim yo'nalishi bo'yicha
“*Tilshunoslikka kirish* ” (nemis tili)
fanidan

ISHCHI O'QUV DASTURI

Asos: 2003 yil 6 mayda BM -343- 52201-3.01 raqam bilan ro`yxatga olindi va O`zbekiston Respublikasi Oliy va o`rta maxsus ta`lim vazirligi tomonidan 2003 yil 20 mayda tasdiqlangan namunaviy dastur

Qarshi – 2007-2008 yil.

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA
MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
QARSHI DAVLAT UNIVERSITETI**

Tasdiqlayman:

O'quv ishlari bo'yicha
prorektor
dots. G'. Bobonazarov
30. 08. 2007 y.

Tasdiqlayman:

O'quv bo'lim boshlig'i
dots. A. Nabiyeu
30. 08. 2007 y.

“ Nemis tili ” bo'limi kat.o`qit. f.f.n.
K. Marqayevning “5220100”– ta'lim yo'nalishi bo'yicha
“*Tilshunoslikka kirish*”
fanidan

ISHCHI DASTURI

Qarshi – 2007-2008 y.

Tilshunoslikka kirish

“ Tilshunoslikka kirish” fan sifatida. “ Tilshunoslikka kirish” kursining boshqa fanlar bilan bog`liqligi. “ Tilshunoslikka kirish” kursining qisqacha tarixi va uning bo`limlari, o`rganadigan muammolar.

Til kishilik jamiyatida eng muxim aloqa vositasidir Tilning funksiyasi .

Til va jamiyat. Til va tafakkur. Til va madaniyat. Til va nutq.

Tilning paydo bo`lishi. Kishilik jamiyatining paydo bo`lishi va til . Tining paydo bo`lish nazariyasi.

Tillarning aloqadorligi va rivojlanish qonuniyatlari. Tillar differentsiatsiyasi va qardosh tillar . Millay tillar taraqqiyoti. Til rivojlanishining ichki va tashqi qonuniyatlari. Til strukturasi va sestemasi .

Adabiy til. Adabiy til va adabiy norma .

Regoinal tillar . va ularning aloqalari, dunyo tillari.

Fonetika va fonologiya. Nutq apparati va uning funksiyasi. Nutq tovushlari. Nutq tovushlari tasnifi . Fonema va fonemalar sistemasi . Tovushlarning uo`zarota`siri .

Yozuv, unung turlari va tarixi. Yozuvning paydo bo`lishi va uning asosiy boaqichlari. Alfavit. Grafiki, orfografiya va transkriptsiya.

Leksikologiya va leksikografiya. Leksema va leksik birliklar. Frazologizimlar va so`z birikmasi. Omonimlar, sinonimlar, antonimlar. So`zning komponent analizi . Lug`at tarkibining xronologik va stilistik birikishi Til lug`at fondinig asosiy bilish usullari. Leksikografiya.

So`z yasalishi. So`z formasi va so`z yasaliş modrllari Morfologiya. Grammanbk forma va Grammatik ma`no . Morfologik. Yoardamchi so`z va Grammatik vositalar. Grammarik kategoriyasi.

Sintaksis . Cintaktik birikmalar va kategoriyalar gap bo`laklar . Tekst.

Tillarning tasnifi asoslari. Areal va funktsional tasnif. Tillarning tipologik tasnifi va til tipi [aqida tushuncha. Tullarning moefologil tasnifi.

Tullarning geneologik tasnifi. Tillarning qarindoshligini ko`rsatuvchi belgilar, qiyosiy- tarixiy metod. Tillar oilasi va ularning

Asosiy adabiyotlar

1.	Irisqulov S .	Tilshunoslikka kirish	T.O`qituvchi	1992
2.	Azizov O.	Tilshunoslikka kirish	T.O`qituvchi	1963
3.	Azizov O.	Tilshunoslikka kirish	T.O`qituvchi	1996
4.	Sodiqov A va.b.	Tilshunoslikka kirish	T.O`qituvchi	1981
5.	Qo`chqortoyev va.b.	Tilshunoslikka kirish	T.O`qituvchi	1976
6.	Karimov Sh	“Tilshunoslikka kirish” kursida praktikum	T.O`qituvchi	1987
7.	Xojiyev A	Tilshunoslik terminlarining izohli lug`ati	T.O`qituvchi	2002
8.	Reformatskiy A.A.	Vvedenie v yazikoznaniye	Moskva	1967
9.	Kodyxov V.I.	Vvedenie v yazikoznaniye	Moskva	1987
10.	Golovin B.N.	Vvedenie v yazikoznaniye	Moskva	1983
11.	Maslov Yu. S.	Vvedenie v yazikoznaniye	Moskva	1975
12.	Pod.red.Supruna.A.E.	Vvedenie v yazikoznaniye	Minsk	1977

Qo`shimcha adabiyotlar

1.Avrarin B.A. Problemi izucheniya funktsionalnoe stotoni yazika k voprosu o predmete sottsolingvistiki. L. , 1975

2. Baziye A.T., v.b. Yazik i natsii M ., 1973

3. Baranokov.B.I. Osnovniye svideniya o yazike M., 1982

4. Bondarkov L.B.Fonetchiskoyeopesaniye yazika I fonologicheskoye opesaniye reche. L., 1981

5.Budagov R.A. literaturniy yazik i yazikovoy stil M., 1967

6.Begmatov E.A, Adabiy til va adabiy norma T., 2004

Talabalarining bilimini baholash turlari

Joriy baholash(JB)-50 ball

№	Nazorat shakli	Nazorat soni	Nazorat uchun ball	Yig`lgan ball
---	----------------	--------------	--------------------	---------------

1	Ogʻzaki - suhbat Savol – javob	2	5	10
2	Yozma test sinovlari	3	8	24
3	Amaliy mashgʻulotlar	8	2	16
	Jami	14		50

Oraliq baholash (OB) -35 ball

№	Nazorat shakli	Nazorat soni	Nazorat uchun ball	Yigʻilgan ball
	Maʼlum mavzuni prezentasiya qilish	1	10	10
	Yozma test sinovlari	1	25	25
	Jami	2		35

Yakuniy baholash (YB) -15 ball

№	Nazorat shakli	Nazorat soni	Nazorat uchun ball	Yigʻilgan ball
	Tayanch tushunchalariga asosan yakuniy yozma ish	1	15	15
	Jami	17		100

0-54
ball –
“qoni

qarsiz”

55-70 ball – “qoniqarli”

71 -85 ball – “yaxshi”

86-100 ball – “aʼlo”

Talabalar bilimini baholashning yakuniy mezoni

Ball	Baho	Talabaning bilim darajasi
86-100	“aʼlo”	Xulosa va qaror qabul qilish Ijodiy fikrlay olish Mustaqil mushohada yuritish Amalda qoʻllay olish Mohiyatini tushinish Bilish, aytib berish Tasavvurga ega bʻlish
71 -85	“yaxshi”	Mustaqil mushohada yuritish Amalda qoʻllay olish Mohiyatini tushinish Bilish, aytib berish Tasavvurga ega bʻlish
55-70	“qoniqarli”	Mohiyatini tushinish Bilish, aytib berish Tasavvurga ega bʻlish
0-54	“qoniqarsiz”	Aniq tasavvurga ega emaslik. Bilimmaslik

**Tilsh
unosl
ikka
kirish**

№	Mavzular	máruza	seminar	vaqti	oʻqituvchining imzosi
1	Tilshunoslik fanining predmeti va uning maqsadi	2	2		
2	Til ijtimoiy hodisa	2	2		
3	Yozuv haqida maʼlimot	2	2		
4	Fonetika haqida maʼlimot	2	2		
5	Nutqning fonetik boʻlinishi	2	2		
6	Leksikologiya haqida maʼlumot.	2	2		
7	Lugʻat tarkibining boyish usullari	2	2		
8	Soʻzlarning maʼno munosabatiga	2	2		

	ko`ra turlari				
9	Grammatika va uning ob`ekti	2	2		
10	Grammatik kategoriyalar	2	2		
11	Sintaksisning tekshirish ob`ekti	2	2		
12	Tillarning morfologik tasnifi	2	2		
13	Dunyo tillari, tillarning geneologik tasnifi	2	2		
14	Hind- evropa va turkiy tillar oilasi	2	2		
15	Chet tillardan o`zbek tiliga o`zlashgan so`zlar	2	2		
16	Takrorlash		2		

Tilshunoslikka kirish

Mustaqil ta`lim

№	Mavzular	Soati	Adabiyotlar
1	Til ijtimoiy hodisa	2	Tilshunoslikka kirish M. Irsiqulov . T, 1992 y
2	Tilning paydo b`olishi va rivojlanishi	2	10- betdagi topshiriqlar
3	Fonetika	2	21- betdagi topshiriqlar
4	Morfologiya	2	42- betdagi topshiriqlar
5	Grammatik ma`no	2	52- betdagi topshiriqlar
6	Grammatik kategoriya tushunchasi	2	64 - betdagi topshiriqlar
7	So`z turkumlari	2	82- betdagi topshiriqlar
8	Leksikologiya	2	89- betdagi topshiriqlar

9	Leksikografiya	2	15 - betdagi topshiriqlar
10	Sintaksis	2	135 - betdagi topshiriqlar
11	Kommunikativ tilshunoslik	2	150 - betdagi topshiriqlar
12	Sotsiolingvistika	2	166 - betdagi topshiriqlar
13	Tillarning tipologik tasnifi	2	186- betdagi topshiriqlar
14	Lingvistik tahlil metodlari	2	200- betdagi topshiriqlar
15	Fikr almashish ehtiyojining tillar taraqqiyotiga ta'siri	2	216 - betdagi topshiriqlar
16	Yozuv. Yozuvning turlari	2	229 - betdagi topshiriqlar
17	Til va tafakkur	2	237 betdagi topshiriqlar

Adabiyotlar :

1. M. Irisqulov . Tilshunoslikka kirish . Toshkent 1992 y
- 2.O. Azizov. Tilshunoslikka kirish . Toshkent 1996 y
- 3.A.abduazizov . Tilshunoslikka kirish . Ma`ruzalar matni II qism Toshkent 1999 y

Tilshunoslikka kirish

1.Til nima uchun ijtimoiy hodisa hisoblanadi ?

- A) chunki u jamiyat taraqqiyoti, mehnat faoliyati jarayonida vujudga keladi
- B) chunki u jamiyat taraqqiyotida etakchi vositadir
- C) chunki u jamiyat taraqqiyotini belgilovchi asosiy omil
- D) chunki u mehnat faoliyati bilan jamiyat taraqqiyotini bog`lovchi asosiy qurol

2.Millatning shakllanishi uchun quyidagi shartlar bo`lishi kerak :

- A) umumiy hudud, iqtisodiy birlik, umumiy til
- B) umumiy madaniyat, umumiy ma`naviyat birliklari, umumiy til
- C) umumiy hudud, umumiy til, umumiy madaniyat va ma`naviy birliklar
- D) umumiy hudud, umumiy til , umumiy ma`naviyat

3.Til boshqa aloqa vositalaridan qo`yidagi belgisi bilan farqlanadi:

- A) fikr va hissiyotni ifodalash.
- B) ijtimoiyligi
- C) moddiyligi
- D) ob`ektiv borliqni aks ettirish

4. Tilga berilgan to'g'ri ta'rifni toping.

- A) o'ziga xos semiologik sistemaning hosilasi va moddiylikka ega shakl.
- B) o'ziga xos semiologik sistema va jamiyatda asosiy hamda eng muhim fikr almashish quroli
- C) jamiyat tafakurining rivojlanishini ta'minlashdagi muhim omil
- D) jamiyat tafakurini rivojlantirishni ta'minlovchi, avlodddan- avlodga madaniy -tarixiy an'analarni etkazuvchi vosita.

5. Til va jamiyat orasidagi bog'liqlik qo'yidagi omillar bilan belgilanadi.

- A) til faqat jamiyatda, omillar orasida mavjud bo'lgan ijtimoiy quroldir
- B) til jamiyat bilan paydo bo'lganidek, jamiyat bilan birga bo'ladi
- C) bir jamiyatda bir necha tillar mavjud bo'lishi mumkin
- D) til jamiyatni paydo bo'lishida muhim o'rin tutadi

6. Tilning paydo bo'lishini qo'yidagi farazga bog'lash o'rinli :

- A) ijtimoiy kelishuv
- B) mehnat chaqiriqlari
- C) mehnat jarayonida va mehnat bilan birgalikda taraqqiy qilinganligi
- D) tovushga taqlid

7. Nutq fonetik jihatdan qanday birliklarga bo'linadi ?

- A) gap, so'z birikmasi, so'z, morfema
- B) gap, fraza, takt, nutq tovushlari
- C) so'z birikmasi, fraza, morfema, morf.
- D) fraza, takt, bo'g'in, nutq tovushlar.

8. Yangi sheva va tillarning paydo bo'lishiga nima sabab bo'lgan

- A) yangi so'z va so'z birikmalarining paydo bo'lishi
- B) so'zlashivchi insonlar sonining ortib ketishi
- C) vaqt o'tishi va masofaning kengayib ketishi
- D) urush va bosqunlar

9. Farqlash vazifasi nima ?

- A) tilning shevalarga parchalanishi
- B) qarindosh tillarning bir-biridan farqi
- C) bir tildagi dialektlar orasidagi farqlar
- D) til birligining ifodalash va farqlash

10. Substrat hodisasi deb nimaga aytiladi ?

- A) Mahalliy til kelgindilar tilini siqib chiqarishi.
- B) Kelgindilar tili mahalliy tilni siqib chiqarishi
- C) Mahalliy til fonetik va grammatik jihatdan g'olib tilga tobe bo'lishi
- D) G'olib tilra mag'lub tilning qoldirgan izlari

11. Superstrat hodisasi deb nimaga aytiladi ?

- A) Kelgindilar tili mahalliy tilni siqib chiqarishi
- B) Mahalliy til g'olib tildan ustun kelishi
- C) Tug'ri javob yuq
- D) Kelgindilar tilining ba'zi xususiyatlari mahalliy tilga o'tishi .

12. Fonemaning to'g'ri ta'rifi berilgan qatorini toping ?

- A) Nutqning eng kichik ma'no anglatmaydigan birligidir
- B) Moddiylikka ega invariant hodisasi
- C) Faqat talaffuzda ishtirok etadigan birlik
- D) Moddiylikdan holi bo'lsa-da, yozma nutq orqali voqealashadigan birlik.

13. Tovushlarning akustik xususiyatlari nima ?

- A) Tovush paychalari orqali hosil bo'ladigan shovqin
- B) Ma'no anglatishga ishtirok etadigan ovoz .
- C) Ularning fizik xususiyatlari, ya'ni quloqqa chalinishi, eshitila olish xususiyatlari.
- D) Tovush paychalari tebranishi natijasida paydo bo'ladigan shovqin

14. Tovushlarning ko`chi deb nimaga aytiladi ?

- A) Tovush to`lqinining tebranish kengligi
- B) Havo oqimining qarshilik ko`rsatayotgan nutq organlariga kuch bilan urilishi
- C) Havo oqimining zarbasi natijasida paydo bo`ladigan nutq birligi
- D) Havo oqimi bilan quloqqa chalinadigan ovoz

15. Amplituda deb nimaga aytiladi ?

- A) Tovush tulqininng dastlabki holatidan tebranishning yuqori va pastki nuqtasiga bir marta borib kelishi
- B) Tebranayotgan jisimning harakatidan boshlab ohirgi nuqtasigacha bo`lgan tebranish natijasi
- C) Tebranish natijasida paydo bo`lgan nutq birligi o`lchovi
- D) Tebranish bilan birga ovoz va shovqinning ishtirokini o`lchov mezon

16. Tovush kuchi nima bilan o`lchanadi ?

- A) Gerts
- B) Desibal
- C) Vatt
- D) Amplituda

17. Aktiv nutq organlari qo`yidagilar .

- A) Til, lab, bo`g`iz, yumshoq, tanglay
- B) Lab, til, tovush paychalari, milk
- C) Til, lablar yumshoq tanglay , tovush paychalari
- D) Tovush paychalari, bo`run bo`shlig`I, lablar, til

18. Nutq tovushlari ekskursiyasi nima ?

- A) Nutq organlarining talaffuzdagi ishtiroki.
- B) Nutq organlarining talaffuzidagi faol ishtiroki
- C) Nutq organlarining talaffuz qilishga tayorgarligi
- D) Nutq organlarining talaffuzida ishtirok etmasligi.

19. Reduksiya nima ?

- A) Nutq organlarining talaffuzda o`z joyiga qaytish.
- B) Nutq organlarining to`g`ri talaffuzi
- C) Nutq organlarining takaffuzga ijtirok etmasligi
- D) Nutq organlarining talaffuzdagi faol ishtiroki

20. Unli tovushlari to`g`risi tasnif qilingan qatorni toning

- A) Tilning goriaontal, vertikal holatiga ko`ra va tishlarning ishtirokiga ko`ra
- B) Tilning gorizontal, vertika; va laborantning ishtirokiga ko`ra
- C) Tilning vertical, gorizantal va yuqori jag` Harakatiga ko`ra
- D) Tilning gorizantal, vertical Harakati va lablarning ishtirokiga ko`ra

21. Unlilar tartibiga ko`ra qo`yidagi turlarga bo`linadi

- A) Monofnoglari, diftonglar, sonantlar
- B) Triftonglar, sonantlar, diftonglar
- C) Monofnoglari, diftonglar, tirtfonglar
- D) Sonantlar, diftonglar, trifonglar

22. Conorlar to`g`ri berilgan qatorni toping

- A) m,n, ng, j, l,
- B) p,ng,l,t,m,
- C) ng, l,m,r, n,
- D) m,n,ng,t,r,

23. Nutqning supersserment elementlari qaysilar ?

- A) Bo`g`in, urg`u , undalma.
- B) Urg`u, oxang, fraza
- C) Oxang, urg`u, takt.
- D) Bo`g`in, urug`, fraza

24. Akkomodasiya hodisasi deb nimaga aytiladi ?

- A) Yonma-yon turgan tobushlarning bir-biriga o`xshash talaffuz etilishi

- B) Yonma –yon kelgan tovushlarning bir-biridan farqlanishi
- C) Yonma –yon kelgan tovushlarning bir-biriga moslashishi.
- D) Yonma –yon kelgan tovushlarning o`zaro farqlanishi

25. Assimilyasiya hodisasi nima ?

- A) Nutq tovushlarning moslashish.
- B) Nutq tovushlarning farqlanishi
- C) Nutq tovushlarning tushib qolishi
- D) Nutq tovushlarning o`zgarishi

26. Dissimilyatsiya nima ?

- A) Talaffuzi bir-biriga yaqin tovushlarning birining fiziologiya va akustik xususiyatlarining o`zgarishi.
- B) talaffuzi bir-biriga yaqin tovushlarning birining nutq jarayonida tushib qolishi.
- C) Talaffuzi bir-biriga yaqin tovushlarning fiziologik va akustik jihatdan moslashishi
- D) Talaffuzi bir-biriga yaqin so`zlarining fiziologik va akustik jihatdan o`hshab qilgan

27. Diereza nima ?

- A) Tovushlardan bibrining ikkilanishi.
- B) Tovushlardan bibrining yumshalishi
- C) Tovushlardan bibrining talaffuzida tushib qolishi
- D) Tovushlardan bibrining cho`ziq aytilishi.

28. Metatezaning to`g`ri ta`rifi qaysi ?

- A) Yonmay- on tovushlarning o`xshashligi
- B) Yonmay- on tovushlarning farqlanishi
- C) Yonmay- on tovushlarning o`rin almashish
- D) Yonmay- on tovushlarning cho`ziq aytilishi

29. Gaplologiya qanday hodisa ?

- A) Ikki yonma-yon turgan tovush yoki o`xshash bo`g`inlardan birining tushib qolishi
- B) Ikki yonma-yon turgan tovushlardan birining tushib qolishi
- C) Ikki yonma-yon turgan bo`g`inlardan birining tushib qolishi
- D) Ikki yonma-yon turgan tovushlarning cho`ziq talaffuz qilinishi

30. Redksiya nima ?

- A) Urg`u olmagan unlining tushib qolishi
- B) Urg`u olmagan bo`g`inning tushib qolishi.
- C) Urg`u olmagan tovushning tushib qolishi .
- D) Urg`u olmagan tovushning tushib qolishi

31. Nutqdagi eng kichik ma`no anglatmaydigan, lekin ma`no anglatuvchi birliklarning ma`nosini o`zgartirishga xizmat qiladigan birlik qaysi ?

- A) Fonema
- B) Morfema
- C) Fon
- D) Morf

32. Bir morfemaga kiruvchi morflar qanday nomlanadi ?

- A) Sinonim morfemalar.
- B) Morfemalarning ko`rinishlari.
- C) Morfemaning turlari
- D) Allomorflar

33. Anglatgan ma`nosiga ko`ra morfemalar qanday turlarga bo`linadi ?

- A) O`zak morfemalar , co`z yasovchi affiksalar morfemalar
- B) O`zak morfemalar, grammatik affiksalar morfemalar
- C) Affiksalar morfemalar, so`z o`zgartiruvchi affiksalar morfemalar.
- D) Affiksalar morfemalar, forma yasovchi affiksalar morfemalar

34. Soddalashuv, murakkablashuv, qayta tuzilish kabi o`zgarishlar tilda qanday hodisa deb ataladi ?

- A) So`z moddiy tarkibining paydo bo`lishi .
- B) So`z moddiy tarkibining o`zgarishi

- C) Soʻz moddiy tarkibining qayta tuzilishi
- D) Soʻz moddiy tarkibining murakkablashuvi

35. Soddalashuv nima ?

- A) Tub negizlarining yasama negizlarga oʻtishi
- B) Qoʻsha nigizi bilan yasama nigizini tub nigiziga oʻtishi
- C) Qoʻshma nigizini tub aylanishi
- D) Ikki soʻzni bir soʻzga aylanishi

36. Qayta tuzilishlining toʻgʻri taʼrifi berilgan qatorni toping

- A) Soʻzdagi morfemalarning chegarasini oʻzgarishi va buning natijasida yangi affikasal morfemalarning paydo boʻlishi.
- B) Morfemalar tartibining oʻzgarishi natijasida yangi affiksal morfemalarning paydo boʻlishi
- C) Birdan ortiq morfemalar birliki yangi bir morfemani paydo boʻlishi
- D) Morfemalar chegarasi oʻzgarsa-da, maʼnosi oʻzgarishiga olib kelamaydigan yangi morfemalarining paydo boʻlishi

37. Murakkablashuv deganda.

- A) bir morfemali soʻzlarni ikki yoki undan ortiq morfemali soʻzlarga oʻtib
- B) bir morfememali soʻzlarni ikki yoki undan ortiq soʻzliarga aylanishish
- C) bir morfemali soʻzlarni murakkab soʻzlarga aylantirishi
- D) Bir morfemali soʻzlarni koʻp morfemaga aylanishi

38. Grammatik maʼno deb nimaga aytiladi ?

- A) Tashqi dunyodagi boqea-xodisa yokinarsaga aloqador yakka maʼno
- B) Turligrammatik munosabatlarni ifodalaydigan umumiy maʼno
- C) Bir soʻzni ikkinchi soʻzga ifodalanishi
- D) Soʻzni shaxsga, zamonga, songa aloqasini ifodalanish.

39. Grammatik kategoriyaga berilgan toʻgʻri taʼrifni toping .

- A) Umumiy grammatik maʼnoni tashkil etuvchi (hususiy maʼnolarni tashkil etuvchi xususiy maʼnolarning bir-biriga zid kelishi, bir-birini inkor qilis)
- B) Umumiy grammatik maʼnoni tashkil etuvchi xususiy maʼnolarning mantiqiy yigʻindisi .
- C) Umumiy grammatik maʼnoga birlashuvchi xususiy maʼnolarning doimiy va zaruriy aloqadorligi.
- D) Umumiy Grammatik maʼnoga birlashuvchi xususiy maʼnolarning bir-biriga zidligi.

40. Melodika nima ?

- A) Ovozning koʻtarilib pasayishi.
- B) Boʻgʻinlarning poangdorligi
- C) Ovozlarining qatʼiy ritm bilan takrorlanishi
- D) Ton balandligining oʻzgarrishi asosida maʼnoning oʻzgarishi.

41. Takror deganda nimani tushunasiz ?

- A) Grammatik maʼnoni ifodalash maqsadida soʻz yoki uning birir boʻgʻinini ikki marta qaytarish
- B) Grammatik maʼnoni ifodalash uchun biror ikki marta takrorlash
- C) Grammatik maʼnoni ifodalash uchun soʻzni ikki marta takrorlash
- D) Grammatik maʼnoni ifodalash uchun biror birikmani takrorlash

42. Nchki fleksiya deganda nimani tishunasiz ?

- A) Oʻzakka turli soʻz oʻzgartiruvchi qoʻshimchalarning qoʻshilishini
- B) Turli grammatik maʼnolarini ifodalash uchun soʻz tarkibidagi tovushlarning oʻzgarishini
- C) Turli grammatik maʼnolarini ifodalash uchun soʻzning moddiy tarkibini oʻzgartirishni
- D) Biror grammatik maʼnoni ifodalash uchun oʻzakka soʻz oʻzgartiruvchilarning

43. Suppletivizm xodisasi qanday hodisa ?

- A) Bir soʻzning grammatik formalari faqat bir oʻzakdan yasaladi .
- B) Bir soʻzning grammatik formalari ikki soʻzdan yasaladi

- C) Bir soʻzning grammatik formalari har xil oʻzaklardan yasaladi .
- D) Bir soʻzning grammatik formalari ych oʻzakdan yasaladi.

44. Grammatik kategoriyalarini hosil qiluvchi yordamchi soʻzlar qaysilar ?

- A) Artikellar , yordamchi feʼllar, boʻglovchilar
- B) Artikellar , koʻmakchilari, baʼzi yordamchi soʻzlar
- C) Artikellar , yordamchi feʼllar, baʼzi soʻzlar
- D) Artikellar , bogʻlovchilar, koʻmakchikar

45. Grammatik kategoriyalarnin hosil qiluvchi sintetik bocitalar berilgan qatorni toping

- A) Affiksasiya, ichki fleksiya , yordamida soʻzlar.
- B) Affiksasiya, ichki fleksiya, suppletiv usul
- C) Affiksasiya, suppletiv usul soʻz tartibi
- D) Affiksasiya, takror, oxang

46. Grammatik kategorysi hosil qiluvchi analitik vositalari qaysilar ?

- A) Yordamchi soʻzlar, affiksaiya, soʻz tartibi
- B) Yordamchi soʻzlar, ichki fleksiya, ohang
- C) Yordamchi soʻzlar, ichki fleksiya, affiksasiya
- D) Yordamchi soʻzlar, soʻz tartibi , takror, ohang

47. Grammatik kategoriyaga berilgan toʻgʻri taʼrifni toning

- A) Umumiy grammatik maʼnoni tashkil etuvchi xususiy maʼnolar yigʻindisi.
- B) Umumiy grammatik maʼnoni tashkil etuvchi bir-biriga zid boʻlgan va bir- birini inkor etadigan formalar tizmasi
- C) Umumiy grammatik maʼnoni tashkil etuvchi xususiy maʼnolar bir-biriga zid boʻladi va doimo bir-birini taqazo qiladi
- D) Umumiy grammatik maʼnoni tashkil etuvchi xususiy maʼnolar bir-biriga qarama-qarshi boʻladi

48. Grammatik kategoriyalar ifodalanishi usuliga koʻra quyidagi turlarga boʻlinadi :

- A) Sintetik, ayalitik, juft
- B) Sintetik, ayalitik, aralash
- C) Sintetik, takroriy , jift
- D) Sintetik, ayalitik, takroriy.

49. Oʻzbek tilida mavjud boʻlgan grammatik kategoriyalar berilgan qatorni toping.

- A) Egalik, son, jins
- B) Kelishik, daraja, aniqlik
- C) Jins, aniqlik
- D) Son, jins, egalik

50. Grammatik son kategoriyasi qaysi soʻz turkumlariga xos ?

- A) Ot , olmosh, feʼl.
- B) Olmosh, feʼl, sifat, son
- C) Feʼl, sifat, son, ot
- D) Ot, sifat, son, olmosh, ravish

51. Soʻzlarni turkumlarga ajratishda quyidagi belgilar hisobga olinadi .

- A) Soʻzni leksik – Grammatik maʼnosi
- B) Soʻzning grammatik shakli va sintaktik vazifalari
- C) Soʻz yasovchi morfemalari
- D) Soʻzning distribusiyasi

52. Soʻzning leksik-grammatik maʼnosi qanday tutuniladi ?

- A) Soʻzning aniq maʼnosi .
- B) Soʻzning umumiy lashma maʼnosi ,
- C) Soʻzning leksik maʼnosi
- D) soʻzning ayrim guruhlariga xos maʼnosi

53. Soʻzning Grammatik yoki morfologik xususiyatiga xos boʻlmagan maʼnoni toping.

- A) Grammatik kategoriyalar

- B) Forma yasovchi affikslar
- C) Soʻz yasovchi affikslar
- D) Soʻz oʻzgartiruvchi affikslar

54. Soʻzlarning gapdagi oʻrni, gap boʻlaklari nutqi nazaridan bajaradigan vazifasi qanday vazifaga taaluqli ?

- A) Morfologik
- B) Fonetik
- C) Leksik
- D) Grammatik

55. Soʻzlarning distribsiyasi deganda nimani tushunasiz ?

- A) Gapdagi vazifasini
- B) Yasovchi qoʻshimchalarni qabul qilish imkoniyatini
- C) Soʻz oʻzgartiruvchi qoʻshimchalarni qabul qila olish imkoniyatini
- D) Boshqa soʻzlar bilan birika olish imkoniyatini

56. Semasiologiyaning oʻrganish obʻekti nima ?

- A) Soʻzlarning kelib chiqish tarixini oʻrganadi
- B) Soʻzlarni fonetik jihatdan oʻrganadi .
- C) Til birliklarini maʼno jihatidan oʻrganadi
- D) Atoqli otlarni oʻrganadi

57. Leksikologiya nimani oʻrganadi ?

- A) Oʻlashgan oʻzlarni oʻrganish
- B) Oʻz qatlam soʻzlarini oʻrganish
- C) Loʻgʻat tuzish qatlamalarini oʻrganish
- D) Antroponimlarni oʻrganish

58. Onomosiologiya nimani oʻrganadi ?

- A) Soʻzlarni morfologik jihatdan oʻrganadi .
- B) Narsa va hodisalarga nom berish jarayonini oʻrganadi
- C) Tilning tarixiy bosin oʻtgan yoʻlini oʻrganadi
- D) Lugʻat tuzish bilan shugʻullanadi

59. Maʼno qanday jixatlarning birligidan iborat boʻladi ?

- A) Shakl, narsa, hodisa
- B) Shakl , mazmun , narsa
- C) Shakl, narsa, mazmun
- D) Shakl, hodisa, narsa

60. Tillardagi soʻzlar qanday munosabatlarga kirishadi ?

- A) Oʻzi anglatgan predmet va xodisaga
- B) Inson fikriga, hissiyotiga , hoxish- istaklariga
- C) Boshqa soʻzlarga
- D) gapdagi vazifasiga

61. Denotativ munosabar nima ?

- A) Soʻz maʼnosining shalga munosabati
- B) Soʻz maʼnosining boshqa soʻzga munosabati
- C) Soʻz maʼnosining predmetga boʻlgan munosabati
- D) Soʻz maʼnosining belgiga boʻlgan munosabati

62. Signifikativ munosabatning toʻgʻri taʼrifini toping

- A) Maʼnoning tushunchaga munosabati
- B) Maʼnoning soʻzga boʻlgan munosabati
- C) Maʼnoning harakatiga boʻlgan munosabati
- D) Maʼnoning turli hodisalarga boʻlgan munosabati

63. Struktural munosabat qanday munosabat ?

- A) Bir maʼnoning tushunchaga boʻlgan munosabati
- B) Bir maʼnoning boshqa maʼnoga boʻlgan munosabati
- C) Bir maʼnoning harakatiga boʻlga munosabati
- D) Bir maʼnoning bekgiga boʻlga munosabati

64.Leksik ma`no quyidagi turlariga bo`linadi

- A) Atash, ko`rsatish, to`g`ri aniq,
- B) Atash, ko`rsatish, aniq, to`g`ri
- C) Ko`rsatish, atash, to`g`ri, ko`chma
- D) Ko`rsatish, atash, to`g`ri, leksik

65.Atash ma`nosi deganda nimani tushunasiz ?

- A) Narsa va hodisalarni atash
- B) harakat va holatni
- C) Belgi-sifat va darajani
- D) His-tuyg`u, harakat- holatni

66.Ko`rsatish ma`nosi qanday ma`no ?

A) Narsa va hodisalarni atash imkoniyatiga ega bo`lmaslik natijasida ularni faqat ko`rsatish ma`nosi

- B) Shaxs nomi o`rnida qo`llanadigan so`zlar ma`nosi
- C) Predmet nomi o`rnida qo`llanadigan so`zlar .
- D) harakat va holat nomi o`rnida qo`llanadigan so`zlar ma`nosi

67.Istoriyaning ta`rifi qaysi javoblar to`g`ri berilgan ?

- A) Umumiy belgisi asosida bir so`z bilan ikkinchisini atash
- B) Bir-biriga o`xshashligi asosida bir so`z bilan ikkinchisini atash
- C) Doimiy aloqadorligi asosida bir so`z bilan ikkinchisini atash
- D) Qarindoshlik belgilari asosida bie so`z bilan ikkinchisini atash

68.Metonimik ma`no ko`chish deb nimaga aytiladi ?

A) Narsa va hodisalarning makon va zamondagi o`zaro doimiy bog`lanishi asosida birining nomini ,jiqasiga ko`cherish.

- B) Narsalarning o`zaro aloqadorligi asosida ma`noning ko`chishi
- C) So`zlarni ko`chma ma`noda qo`llash orqali ma`noning ko`chishi
- D) Ikki predmetning o`xshashligi asosida ma`noning ko`chishi

69. Sinekdoxa nima ?

- A) Butun va unung orasidagi munosabat
- B) Bir predmetni atash orqali boshqasini anglatish.
- C) Predmetni ayrim ishoralar orqali anglatish
- D) Predmetni ayrim belgilari orqali anglatish.

70. Leksik ma`noning kengayishi deb nimaga aytiladi ?

- A) So`zning semalarini rivojlanib, boshqa semalariga nisbatan etakchi o`rinni egallash
- B) Ayrim cemalarning ustun darajada rivojlantirib ketishi .
- C) Til ayrim semalarini rivojlantirishga o`rin berishi
- D) Faol semalar paydo bo`lishi va natijada etakchi o`rinni egallashi.

71.Leksik ma`noning torayishi deganda nimani tushunasiz ?

- A) Umumlashtiruvchi so`zning ayrim, hususiy ma`noni ifodalash.
- B) So`zning ayrim semalarining iste`moldan chiqib ketishi
- C) So`zning hamma semalarining bir so`zga jamlanishi
- D) So`zning ma`nosini nutqda chegaralanishi.

72.Omofonlar deb.

- A) Yozilishi va talaffuzi bir xil so`zlarga aytiladi
- B) Yozilishi har xil , talaffuzi bir xil so`zlarga aytiladi
- C) Yozilishi bir xil, talaffuzi har xil so`zlarga aytiladi
- D) Yozilishi va talaffuzi har xil bo`lgan so`zlarga, aytiladi

73.Omografga berilgan to`g`ri ta`rifni toping.

- A) Bir xil, bir xil o`qiladigan so`zlar
- B) Bir xil yozilib, har xil o`qiladigan so`zlar
- C) Har xil yoziladigan so`zlar
- D) Har xil yozilib, bir xil yoziladigan so`zlar

74.So`z yasovchi quyidagi yo`llar bilan amalgam oshiriladi.

- A) Affiksatsiya, kompozitsiya, infikslar yordamida

- B) Dffukslar, konversiya, prefikslar yordanida
- C) Kompozitsiya, konversiya, affikslar yordamida
- D) Affiksatsiya, kompozitsiya, konversiya yordamida

75. Modallar nima ?

- A) Fikrning tasdig'i.
- B) Fikrning inkori .
- C) Tasdiq bilan inkor orasidagi turli munosabatlar
- D) Faqat tasdiqning bayoni

76. Temaga berilgan to'g'ri tavsif qaysi

- A) gapning mazmunini asoslaydigan hukm
- B) gapning mohiyatidan kelib chiqadigan mantiqiy xuloisa.
- C) gapdagi hukmning sub'ektini ifodalovchi so'z
- D) gapning asosini tashkil etuvchi falsafiy kategoriya

77. Rema deb nimaga aytiladi ?

- A) Gapdagi hukmning predikatini anglatgan so'z
- B) Gapda ega bilan kesimni munosabatga kirituvchi vosita
- C) gapda ega bilan kesimning sonda mosligini ta'minlovchi omil
- D) Hamma javoblar to'g'ri

78. Nutqning eng katta bo'lagi qaysi ?

- A) Gap
- B) So'z birikmasi
- C) Matn
- D) Mikromatn

79. Leksikografiyasning o'rganish ob'ekti to'g'ri berilgan qatorni toping

- A) Imlo
- B) Lug'atshunoslik
- C) Tarixiy manbalar
- D) Grammatik qoidalar

80. So'zlar shakl va ma'no munosabatiga ko'ra quyidagi turlarga bo'linadi

- A) Sinonimlar, omonimlar, omograflar
- B) Sinonimlar, paronimlar, antonimlar
- C) Omonimlar, antonimlar cloformalar
- D) Antonimlar, sinonimlar, paronimlar

81. So'zning fizik qiyofasi u anglatgan narsaning fizik qiyofasi nimani anglatadi ?

- A) Mantiqiy birlikni
- B) Atalishni
- C) Narsani
- D) Ma'noni

82. Sõzga berilgan tõg'ri ta'rifni toping

- A) So'z fonetik jihatdan shakllangan bir butunlikdir
- B) So'z fonetik jihatdan shakllangan bir butunlik bo'lib, leksik ma'noga ega
- C) So'z fonetik jihatdan shakllangan bo'lishi bilan birga sintaktik vazifa bajarilishi kerak
- D) So'z fonetik jihatdan shakllangan bir butunlik bo'lib, morfemalardan tarkib topadi

83. So'zning fizik qiyofasi bilan u anglatgan narsaning fizik qiyofasi nimani anglatadi ?

- A) mantiqiy birlikni
- B) atalishni
- C) narsani
- D) ma'noni

84. So'zlar shakl va ma'no munosabatiga ko'ra quyidagi turlarga bo'linadi :

- A) Sinonimlar, omonimlar, omograflar
- B) Sinonimlar , paronimlar, antonimlar
- C) Sininimlar, antonimlar, omonimlar
- D) Omonimlar, antonimlar, sloformalar.

85. Leksikolografiyaning o'rganish ib'ekti to'g'ri berilgan qatorni toping.

- A) Imlo
- B) Lugʻatshunoslik
- C) Etimologiya
- D) Tarixiy manbalar

86. Nutqning eng katta boʻlagi qaysi ?

- A) Gap
- B) Soʻz birikmasi
- C) Qoʻshma gap
- D) Matn

87. Mehmonlar soat oltida kelishdi va kechki ovqatlanishga oʻtirdik gapidagi sodda gaplarning oʻrni nima uchun almashtirish mumkin emas ?

- A) Chunki bu soda gap
- B) Chunki fikrlar (burikish yoʻli bilan) mantiqan toʻgʻri chiqmaydi .
- C) Chunki soda gaplar birikishi yoʻli bilan bogʻlangan
- D) Chunki soda gaplar zidlov yoʻli bilan bogʻlangan

88. Ega bilan subʻet, kesim bilan doim teng kelaberadimi ?

- A) Ha
- B) Yoʻq
- C) Subʻekt bilan predikat falsafiy kategoriyalar boʻlib, ular oʻzgaruvchi boʻlganligi uchun toʻgʻri keladi .
- D) Baʼzan toʻgʻri keladi

89. Tilshunoslikda tema va reja qanday tushunchani bildiradi ?

- A) Matnning asosiy mavzusi va rejasini
- B) Eski axborotning davomiyligini
- C) Yangi axborotning asosiy
- D) Yangi va eski axborotlar

90. Matnning turlari qaysi qatorda toʻgʻri koʻrsatilgan ?

- A) Ogʻzaki, yozma, epigrafik
- B) Epigrafik, bosma, numizmatik
- C) Ogʻzaki, yozma
- D) Yozma, poleografik

91. Sosiolingvistika nima ni oʻrganadi ?

- A) Tilning jamiyatdagi rolini oshirish
- B) Til va jamiyat orasidagi oʻzaro munosabatni faollashtirish
- C) Tilda millatning ijtimoiy guruhlanishi munosabati bilan boʻlgan farqlar
- D) Tilni rivojlantirish xususida kechadigan eng zarur omillarni topish

92. Sotsiolingvistika tipologiyaning asosini quyidagilar tashkil etadi

- A) Standartlashtirish, hayotiylik, kreol tillar
- B) Pijin tillar, sunʻiy tillar, tarixiylik.
- C) Avtonomlik, hayotiylik, mahalliy tillar
- D) Standart tillar, standartlashtirish, tarixiylik

93. Tillarning ijtimoiy lingvistik tipologiyasida asos boʻlgan turlar toʻgʻri koʻrsatilgan qatorni toping

- A) Standart, klassik, mahalliy, kreol, pijin, sunʻiy, marginal tillar
- B) maxsus, klassik, Mahalliy, ommaviy, pinjin
- C) Mahalliy, aggyutinativ, sunʻiy, marginal, pijin
- D) Standart, kreol, maxsus, flektiv, moslashtirilgan

94. Hind-oberupa tillar oilasi qanday guruhlardan tashkil topgan ?

- A) German, roman, chuvash, gagauz, tatar,
- B) Voltik, eron, turk, boltik, slavyan
- C) Xind, german, roman, boltik, clavyan
- D) Clavyan, german, roman, boltik, eron, hind

95. Matn mazmuni nima ?

- A) Matndan oʻrin olgan maʼlomot, axborot.

- B) Matn birliklariga xos axborot
- C) Matnning yaqinlashi bilan bog`liq kategoriya
- D) matn qismlari o`rtasidagi bog`liqlikni ta`minlovchi leksik vositalar

96.Yozma matnlarning turlari qaysi qatorda to`g`ri berilgan ?

- A) Epigrafik, numizmatik, sfaragistik, ideografik
- B) Numizmatik, sfaragistik, epigrafik
- C) Epigrafik, namunatik, sfaragistikolegrafik
- D) A va C javoblar to`g`ri

97.O`zbek tili turkiy tillr oilasining qaysi guruhiga mansub ?

- A) Bulg`or guruhiga
- B) Uyg`ur- ug`uz guruhiga
- C) Qupchoq guruhining nug`ay bo`limiga
- D) O`f`uz guruhining o`g`uz- turkman guruhiga

98.Morfologik jihatdan o`zbek tili qaysi tilga mansub ?

- A) Flektiv
- B) O`zbek tillar
- C) Agglyutativ
- D) Mujassamlantiruvchi

99. Nutqda bir pozitsiyada turgan til elementlarining boshqasi bilan almashtirib sodir qilinadigan funksional o`zgarishini aniqlash qaysi metodda hos ?

- A) Tarixiy- qiyosiy
- B) ma`no komponentlarini tahlil qilish
- C) Transformatsiya
- D) Bevosita ishtirok etuvchilarga ajratish.

100.Logografik yozuv boshqa yozuvlardan qanday farq qilinadi ?

- A) Choroyli yozish bilan
- B) Yozish qulaylik bilan
- C) So`zning ma`nosini aniq aks ettirish bilan
- D) Qadimiyligi bilan

Tilshunoslikka kirish

- 1.Til nima uchun ijtimoiy hodisa hisoblanadi ?
- 2.Millatning shakllanishi uchun quyidagi shartlar bo`lishi kerak :
- 3.Til boshqa aloqa vositalaridan qo`yidagi belgisi bilan farqlanadi:
- 4.Tilga berilgan to`g`ri ta`rifni toping.
- 5.Til va jamiyat orasidagi bog`liqlik qo`yidagi omillar bilan belgilanadi.
- 6.Tilning paydo bo`lishini qo`yidagi farazga bog`lash o`rinli :
- 7.Nutq fonetik jihatdan qanday birliklarga bo`linadi ?
- 8.Yangi sheva va tillarning paydo bo`lishiga nima sabab bo`lgan
- 9.Farqlash vazifasi nima ?
- 10.Substrat hodisasi deb nimaga aytiladi ?
- 11.Syperstrat hodisasi deb nimaga aytiladi ?
12. Fonemaning to`g`ri ta`rifi berilgan qatorini toping ?
- 13.Tovushlarning akustik xususiyatlari nima ?
14. Tovushlarning ko`chi deb nimaga aytiladi ?
- 15.Amplituda deb nimaga aytiladi ?
- 16.Tovush kuchi nima bilan o`lchanadi ?
- 17.Aktiv nutq organlari qo`yidagilar .
18. Nutq tovushlari ekskursiyasi nima ?
- 19.Reduksiya nima ?
20. Unli tovushlai to`g`risi tasnif qilingan qatorni toning
- 21.Unlilar tartibiga ko`ra qo`yidagi turlarga bo`linadi
- 22.Conorlar to`g`ri berilgan qatorni toping
- 23.Nutqning supersserment elementlari qaysilar ?
- 24.Akkomodasiya hodisasi deb nimaga aytiladi ?

25. Assimilyasiya hodisasi nima ?
26. Dissimilyatsiya nima ?
27. Diereza nima ?
28. Metatezaning to`g`ri ta`rifi qaysi ?
29. Gaplogiya qanday hodisa ?
30. Reduksiya nima ?
31. Nutqdagi eng kichik ma`no anglatmaydigan, lekin ma`no anglatubchi birliklarning ma`nosini o`zgartirishga xizmat qiladigan birlik qaysi ?
32. Bir morfemaga kiruvchi morflar qanday nomlanadi ?
33. Anglatgan ma`nosiga ko`ra morfemalar qanday turlarga bo`linadi ?
34. Soddalashuv, murakkablashuv, qayta tuzilish kabi o`zgarishlar tilda qanday hodisa deb ataladi ?
35. Soddalashuv nima ?
36. Qayta tuzilishlining to`g`ri ta`rifi berilgan qatorni toping
37. Murakkablashuv deganda.
38. Grammatik ma`no deb nimaga aytiladi ?
39. Grammatik kategoriyaga berilgan to`g`ri ta`rifni toping .
40. Melodika nima ?
41. Takror deganda nimani tushunasiz ?
42. Nchki fleksiya deganda nimani tushunasiz ?
43. Suppletivizm hodisasi qanday hodisa ?
44. Grammatik kategoriyalarini hosil qiluvchi yordamchi so`zlar qaysilar ?
45. Grammatik kategoriyalarnin hosil qiluvchi sintetik bocalar berilgan qatorni toping
46. Grammatik kategorisi hosil qiluvchi analitik vositalari qaysilar ?
47. Grammatik kategoriyaga berilgan to`g`ri ta`rifni toning
48. Grammatik kategoriyalar ifodalanishi usuliga ko`ra quyidagi turlarga bo`linadi :
49. O`zbek tilida mavjud bo`lgan grammatik kategoriyalar berilgan qatorni toping.
50. Grammatik son kategoriyasi qaysi so`z turkumlariga xos ?
51. So`zlarni turkumlarga ajratishda quyidagi belgilar hisobga olinadi .
52. So`zning leksik-grammatik ma`nosi qanday tutuniladi ?
53. Sufeks nima ?.
54. So`zlarning gapdagi o`rni, gap bo`laklari nutqi nazaridan bajaradigan vazifasi qanday vazifaga taaluqli ?
55. So`zlarning distribsiyasi deganda nimani tushunasiz ?
56. Semasiologiyaning o`rganish ob`ekti nima ?
57. Leksikologiya nimani o`rganadi ?
58. Onomasiologiya nimani o`rganadi ?
59. Ma`no qanday jixatlarning birligidan iborat bo`ladi ?
60. Tillardagi so`zlar qanday munosabatlarga kirishadi ?
61. Denotativ munosabat nima ?
62. Signifikativ munosabatning to`g`ri ta`rifini toping
63. Struktural munosabat qanday munosabat ?
64. Leksik ma`no quyidagi turlarga bo`linadi
65. Atash ma`nosi deganda nimani tushunasiz ?
66. Ko`rsatish ma`nosi qanday ma`no ?
67. Istoriyaning ta`rifi qaysi javoblar to`g`ri berilgan ?
68. Metonimik ma`no ko`chish deb nimaga aytiladi ?
69. Sinekdoxa nima ?
70. Leksik ma`noning kengayishi deb nimaga aytiladi ?
71. Leksik ma`noning torayishi deganda nimani tushunasiz ?
72. Omofonlar deb.
73. Omografaga berilgan to`g`ri ta`rifni toping.
74. So`z yasovchi quyidagi yo`llar bilan amalgam oshiriladi.
75. Modalllik nima ?
76. Temaga berilgan to`g`ri tavsif qaysi
77. Rema deb nimaga aytiladi ?
78. Nutqning eng katta bo`lagi qaysi ?
79. Leksikografiyasning o`rganish ob`ekti to`g`ri berilgan qatorni toping
80. So`zlar shakl va ma`no munosabatiga ko`ra quyidagi turlarga bo`linadi
81. Leksikografiya nima ?
82. So`zga berilgan to`g`ri ta`rifni toping

83. Soʻzning liksik maʼnosi ?
84. Soʻzlar shakl va maʼno munosabatiga koʻra quyidagi turlarga boʻlinadi :
85. Leksikolografiyaning oʻrganish ibʼekti toʻgʻri berilgan qatorni toping.
86. Nutqning eng katta boʻlagi qaysi ?
87. Mehmonlar soat oltida kelishdi va kechki ovqatlanishga oʻtirdik gapidagi sodda gaplarning oʻrni nima uchun almashtirish mumkin emas ?
88. Ega bilan subʼet, kesim bilan doim teng kelaberadimi ?
89. Tilshunoslikda tema qanday tushunchani bildiradi ?
90. Matnning turlai qaysi qatorda toʻgʻri koʻrsatilgan ?
91. Sotsiolingvistika nimani oʻrganadi ?
92. Predikativ aloqa beruigan toʻgʻri taʼrifnu toping
93. Gapda soʻzlarni bir-biruga bogʻlaydigan vocitalar qaysilar ?
94. Hind-oberupa tillar oilasi qanday guruhlardan tashkil topgan ?
95. Matn mazmuni nima ?
96. Nifinitif nima ?
97. Oʻzbek tili turkiy tillar oilasining qaysi guruhiga mansub ?
98. Morfologik jihatdan oʻzbek tili qaysi tilga mansub ?
99. Orfografiya qanday prinsplarga koʻra tayanib ish koʻradi ?
100. Logografik yozuv boshqa yozuvlardan qanday farq qilinadi ?